

CHRISTMAS MUSIC JULMUSIK

Malmö Chamber
Choir conducted by
Dan-Olof Stenlund

Hans Fagius, organ

- VOGLER, GEORG JOSEPH (1749–1814)
- 1 Hosianna, Davids son SVEN-INGE FRISK *orgel* 2'41
- HÄNDEL, GEORG FRIEDRICH (1685–1759)
- 2 Dotter Sion, fröjda dig 1'40
- LEISRING, VOLCKMAR (ca. 1590–1637)
- 3 Gör porten hög, gör dörren bred 2'13
- LILJEFORS, RUBEN (1871–1936)
- 4 När det lider mot jul (*Text: Jeanna Otherald*) 3'26
- OLSSON, OTTO (1879–1964)
- 5 Advent (*Text: Paul Nilsson*) SVEN-INGE FRISK *orgel* (*Sveriges Körförbund*) 3'51
- GRUBER, FRANZ (1787–1863), arr. Hanns Miessner
- 6 Den heliga natten (*V. Norberg*) 4'25
- WIDÉEN, IVAR (1871–1951)
- 7 På krubbans strå (*Text: Erik Gustaf Geijer, Sv. ps. 34:1*) (*Manuscript*) 2'08
- SCHEIN, JOHANN HERMANN (1586–1630) (vers 1 och 3)
- OSSIANDER, LUCAS (1534–1604) (vers 2)
- 8 Världens Frälsare, kom här 2'05
- ANONYMOUS, arr. David Wikander (1884–1955)
- 9 Nu stige jublets ton (*Övers.: J. A. Eklund*) (*NMS*) 1'49
- LOTSCHER, JOHAN GEORG (1733–1805)
- 10 Ära vare Gud i höjden 1'58

- ANONYMOUS, arr. John Morén (1854–1932)
 11 Var kristtrogen fröjde sig 3'08
- VULPIUS, MELCHIOR (ca. 1560–1615) (kanon)
 PRÆTORIUS, MICHAEL (1571–1621)
 12 Det är en ros utsprungen (Manuscript) 4'26
 (sv. bearb. D-O. Stenlund. Tekla Knös, Sv. ps. 51:1–3)
- ECCARD, JOHANN (1553–1611) (vers 1 och 6)
 OTHMAYR, KASPAR (1515–53) (vers 2)
 BACH, JOHANN SEBASTIAN (1685–1750) (vers 3)
 FORSTER, GEORG (ca. 1514–68) (vers 4)
 PRÆTORIUS, MICHAEL (vers 5)
 13 Av Himlens höjd oss kommit är 3'51
 (Luther, Martini, Ödmann, Wallin. Sv. ps. 63:1, 2, 5, 6, 8, 15)
- NIELSEN, CARL (1865–1931)
 14 Förunderligt och märkligt (Brorson. Övers.: O. Mannström) 2'56
- RIEDEL, KARL (1827–88)
 Tre gammalböhmiska julvisor 7'04
- 15 I. Jord och himmel, fröjden er 1'43
 16 II. Kommen, I herdar 1'45
 17 III. Må Herren Gud vi lova 3'32

MALMÖ KAMMARKÖR (MALMÖ CHAMBER CHOIR)

DAN-OLOF STENLUND *dirigent/conductor*

REGER, MAX (1873–1916)

18 Weihnachten, Op. 145 No. 3 7'25

PEPPING, ERNST (1901–81)

19 Drei Bearbeitungen über „Vom Himmel hoch, da komm ich her“ (Schott) 3'23

DUPRÉ, MARCEL (1886–1971)

20 Variations sur un Noël, Op. 20 (Leduc) 11'43

HANS FAGIUS

playing the 1975 Christensen organ of Härnösand Cathedral, Sweden

TT: 73'00

Coming as it does, at the winter solstice, Christmas has a very special place in the affections of those peoples who have elected to live in Scandinavian latitudes where the winters are long and dark. The mid-winter celebrations of pagan times could readily be absorbed into Christian forms when the new faith finally made its entry into the northernmost enclave of Europe. After the months of increasing cold and darkness there was a pent-up need for an overflowing of warmth and light. How right, then, to celebrate the coming of the 'Light of the World', the birth of the infant Christ, with choirs and organs.

Industrialization and with it the move to the towns came late to Sweden. Until quite recent times most Swedes lived in the country; a very small population scattered across a very large country. Parishes tended to cover vast areas and attending the Sunday service at the parish church often meant setting out on Saturday and staying the night in one of the huts built round the church for the purpose. When church-going was necessarily infrequent there was every reason for celebrating the major festivals in the liturgical year with due festivity. Even in country districts church music has been performed to a high standard and churches have vied with each other in building ever more magnificent organs. The first Sunday of Advent was and remains a particularly festive occasion in the life of the church in Sweden with the liturgy richly embellished with hymns and organ music.

The programme recorded here commences with a number of the most popular Swedish hymns celebrating the impending incarnation when the Word was made flesh. That Sweden was very much a part of Germanic culture is evident. Many familiar German carols appear here in Swedish guise. Throughout the programme there is a profound sense of joy at the prospect of the coming of the infant saviour, who can enlighten even the murkiest Swedish winter.

Organ music has had a particular significance in the Lutheran liturgy, notably in the development of the organ chorale based on a familiar hymn tune. The organ music included here was composed for the Christmas season and makes use of a number of

familiar Christmas melodies. Though Max Reger's *Weihnachten* begins solemnly, perhaps reflecting the anxiety of the world without Christ, it contains some strikingly beautiful music based on *Vom Himmel hoch (From Heaven on High)* which is countered with *Stille Nacht (Silent Night)*. Ernst Pepping also makes use of *Vom Himmel hoch* in each of three chorales for small organ. Marcel Dupré's *Variations sur un Noël (Variations on a Christmas Carol)* provides a jubilant conclusion to this recording with a series of ten variations harking back to the ancient hymn *Ave Maris Stella*.

© **William Jewson**

'A new Swedish élite choir of the highest grade was born yesterday evening.' This could be read in Swedish newspapers on 10th November 1975. Many of the singers in the **Malmö Chamber Choir** studied in Malmö, Lund or Copenhagen. The ensemble works in professional manner; half of its members have a higher music education. Several former members have followed up their 'training' in the Malmö Chamber Choir by becoming successful soloists or choir leaders. The choir has given numerous concerts and has made radio recordings, television broadcasts and concert tours throughout Sweden as well as in Denmark, Norway, Finland, Belgium, Germany, Switzerland, the Czech Republic, England and Israel. The choir's performance of Bach's *St Matthew Passion* every Good Friday has been a tradition for many years. The choir's repertoire is mixed and features both old and new music, often including first performances, profane and sacred music, with or without an orchestra. Musical interpretation is dependent on the text content. It is the choir's aim and characteristic to bring out the drama in music, with the aid of the text.

Dan-Olof Stenlund was only 36 when he was made professor of choir conducting at the Royal Danish Music Conservatory in Copenhagen. He studied at the Musical Academy in Stockholm, qualifying as a music teacher, organist, church choir leader

and singing teacher as well as taking exams in solo singing and cello. He was also granted a scholarship to study conducting with Leonard Bernstein in New York and Sergiu Celibidache in Stockholm. In 1975 Dan-Olof Stenlund founded the Malmö Chamber Choir. He was soon also invited to take on the leadership of the Malmö Symphony Orchestra Choir and the choir of the College of Music in the same town. Dan-Olof Stenlund has acted as a visiting lecturer at various American universities. In Europe he leads seminars, and for many years he has been one of the leading and also most popular conductors at the great international choir festival Europa Cantat. Dan-Olof Stenlund is an honorary member of 'Les Amis de Francis Poulenc'. In 1978 he became a member of the Swedish Royal Musical Academy and in 1987 he was created Knight of the Danish Dannebrog Order.

Hans Fagius studied the organ under Bengt Berg and at the Royal College of Music in Stockholm under Alf Linder. After graduating in 1974 he continued his studies in Paris with Maurice Duruflé. While still a student he won the international organ competitions in Leipzig and Stockholm. Hans Fagius performs regularly throughout Europe, Australia and North America. He has made numerous recordings for BIS, including the complete organ music of J. S. Bach on 17 CDs, a CD of Mozart's music, symphonies by Widor, most of Saint-Saëns' works for organ as well as four-hand repertoire and works for organ and piano. His recording of Liszt's three major organ works was awarded the 1981 Grand Prix du Disque Liszt in Budapest. His repertoire is concentrated on the baroque and music from the romantic epoch. After teaching the organ for many years in Stockholm and Gothenburg, Hans Fagius was appointed professor at the Royal Danish Conservatory in Copenhagen in 1989. He gives frequent masterclasses and has served on juries for many organ competitions. In 1998 he was elected a member of the Royal Swedish Academy of Music.

Så som julen inträffar, vid vintersolståndet, har den en alldeles särskild plats i de människors hjärtan, som bor på de nordiska breddgraderna, där vintrarna är långa och mörka. Hedniska tiders midvinterblot kunde lätt omvandlas till kristna former, när den nya tron slutligen uppenbarade sig i Europas nordligaste utkant. Efter månader av tilltagande köld och mörker fanns det och finns än i dag ett uppdämt behov av flödande värme och ljus. Hur rätt var det då inte att fira ankomsten av ”världens ljus”, Kristusbarnets födelse, med körer och orglar.

Industrialiseringen, och med den inflyttandet till städerna, kom sent till Sverige. Ända till nyare tid bodde de flesta svenskar på landet; en mycket liten befolkning var utspridd över en mycket stor yta. En församling kunde omfatta ett vidsträckt område, och att gå i söndagens högmässa i församlingskyrkan kunde på sina håll betyda att man fick ge sig iväg på lördagen och övernatta i någon av de bodar som byggts runt kyrkan för ändamålet. Under sådana villkor blev kyrkobesökandet nödvändigtvis sporadiskt, och det fanns därför all anledning att fira kyrkoårets större fester med tillbörlig festivitas. Till och med i landsortsförsamlingarna var standarden på kyrkomusikaliska framföranden hög, och kyrkorna tävlade med varandra om att bygga allt magnifikare orglar. Första advent var och förblir en särskilt högtidlig begivenhet i svenskt kyrkoliv, och dess liturgi är rikt utsmyckad av psalmer och orgelmusik.

Det här inspelade programmet börjar med ett antal av de populäraste svenska psalmerna till firandet av den förestående inkarnationen, vid vilken ordet gjordes till kött. Det är tydligt att Sverige i hög grad har varit en del av den germanska kulturkretsen: många välkända tyska julsånger uppenbarar sig här i svensk gestalt. Hela programmet förmedlar en djup glädjekänsla inför Frälsarbarnets ankomst, som förmår att lysa upp även den ruggigaste svenska vinter.

Orgelmusiken har alltid varit av särskild vikt i den lutheranska liturgin, vilket bland annat har manifesterat sig i utvecklandet av den på en välbekant psalmmelodi baserade orgelkoralen. Den här spelade orgelmusiken komponerades för jultiden med användande av ett antal kända julmelodier. Även om Max Regers *Weihnachten* börjar

högtidligt, kanske speglande världens ångest utan Kristus, innehåller den påfallande vacker musik, som är baserad på *Vom Himmel hoch (Av himlens höjd)*, som får kontrastera mot *Stille Nacht (Stilla natt)*. Även Ernst Pepping använder *Vom Himmel hoch* i var och en av de tre koralerna för liten orgel. Marcel Duprés *Variations sur un Noël (Variationer över en julsång)* utgör en jublande avslutning av denna inspelning, med en serie på tio variationer, som går tillbaka på den gamla hymnen *Ave Maris Stella*.

© *William Jewson*

I november 1975 gav **Malmö Kammarkör** sin första konsert. Debuten uppmärksammades med strålande recensioner i flera sydsvenska tidningar. Sedan dess har kören och dess dirigent Dan-Olof Stenlund lovordats i alla tonarter i otaliga recensioner, såväl svenska som utländska. Malmö Kammarkör är en kör som på ideell grund svarar för professionella framföranden på internationell elitnivå. Flera av körens medlemmar har rekryterats från Musikhögskolan i Malmö eller från Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i Köpenhamn. Alltsedan starten 1975 har Malmö Kammarkör genomfört över 700 konserter, framträtt i radio och TV både i Sverige och utomlands, samt gjort ett flertal skivinspelningar.

Dan-Olof Stenlund var endast 36 år gammal, när han blev erbjuden en professur i kördirigering vid Det Kgl. Danske Musikkonservatorium i Köpenhamn. Tidigare hade han grundat KFUM:s kammarkör i Stockholm och utträttat ett intensivt körarbete i Engelbrektskyrkan. Dessutom var han dirigent för Uppsala Akademiska Kammarkör. Vid Musikhögskolan i Stockholm hade han inte bara avlagt musiklärarexamen, utan även stora organistexamen; han hade genomgått utbildning som sångpedagog och solistisk utbildning i sång och cello. Tack vare ett stipendium kunde han komplettera sin dirigentutbildning hos Leonard Bernstein i New York och Sergiu Celibid

dache i Stockholm. Trots detta är han alltid angelägen att framhäva vikten av den grundutbildning som han fick hos fadern i Skellefteå. 1975 grundade Dan-Olof Stenlund Malmö Kammarkör. Kort därpå fick han även erbjudande om att bli ledare för Malmö symfoniorkesters kör och Musikhögskolans i Malmö kammarkör. Han har även varit verksam som gästföreläsare vid olika amerikanska universitet. I Europa leder han seminarier för kördirigenter och (kör)sångare, och han är sedan många år en av de ledande och mest omtyckta dirigenterna vid den stora internationella körfestivalen Europa Cantat. Dan-Olof Stenlund är hedersmedlem av ”Amis de Francis Poulenc”. 1978 blev han ledamot av Kungl. Musikaliska Akademien och 1987 riddare av Dannebrogorden.

Hans Fagius är sedan många år en av Sveriges mest aktiva konsertorganister. Han fick sin utbildning vid Musikhögskolan i Stockholm för professor Alf Linder. 1974–75 fördjupade han sina studier hos Maurice Duruflé i Paris. Han vann tidigt priser vid internationella orgeltävlingar, och har sedan dess konserterat runt om i Europa, men också i Nordamerika, Australien, Sydkorea och Japan. Hans Fagius är rikt representerad på CD, i synnerhet på BIS, som har givit ut hans kompletta inspelning av J.S. Bachs orgelverk, men även ett brett urval ur den stora romantiska orgelrepertoaren. Under åren 1989–2011 var han professor vid Det Kgl. Danske Musikkonservatorium i Köpenhamn och sedan 1998 är han ledamot av Kungliga Musikaliska Akademien.

Weihnachten kommt mit der Wintersonnenwende zusammen und hat deswegen einen besonderen Platz im Herzen jener Völker, die auf den skandinavischen Breitengraden leben, wo die Winter lang und finster sind. Die mittwinterlichen Feiern heidnischer Zeiten konnten leicht christlich umgeformt werden, als die neue Religion schließlich Europas nördlichste Enklave erreichte. Nach Monaten zunehmender Kälte und Finsternis war ein Bedürfnis nach einer Flut von Wärme und Licht aufgebaut worden. Wie richtig war es dann doch, die Ankunft des „Lichtes der Welt“, die Geburt des Christkinds, mit Chören und Orgeln zu feiern.

Industrialisierung und die damit einhergehende Landflucht erreichten Schweden spät. Noch lange lebten die meisten Einwohner auf dem Lande – eine sehr kleine Bevölkerung war über ein sehr großes Land verteilt. Die Pfarrbezirke umfassten häufig riesige Gebiete, und ein Besuch des sonntäglichen Gottesdienstes bedeutete häufig, dass man am Samstag abfahren musste und in einer der zu diesem Zweck um die Kirche ringsum errichteten Hütten übernachtete. Da die Kirchenbesuche somit notgedrungen unregelmäßig waren, gab es allen Grund, die größeren Feste des liturgischen Jahres mit angemessener Pracht zu begehen. Selbst in Landgemeinden wurde Kirchenmusik mit einem hohen Standard aufgeführt, und die Kirchen wetteiferten miteinander um den Bau immer prachtvollerer Orgeln. Der erste Adventssonntag war und bleibt ein besonders festlicher Punkt im schwedischen Kirchenleben, und die Liturgie wird durch Gesang und Orgelmusik reich geschmückt.

Das vorliegende Programm beginnt mit einigen der beliebtesten schwedischen Kirchenliedern zur Feier der bevorstehenden Inkarnation, bei der das Wort Fleisch wurde. Es ist offenbar, dass Schweden weitgehend ein Teil der germanischen Kultur war. Viele bekannte deutsche Weihnachtslieder erscheinen hier in schwedischer Gestalt. Im ganzen Programm herrscht ein tiefes Gefühl der Freude, das selbst den trübsten schwedischen Winter erleuchten kann.

In der evangelischen Liturgie war die Orgelmusik stets von besonderer Bedeutung, vor allem durch die Entwicklung des auf einem bekannten Kirchenlied gebauten

Orgelchorals. Die hier gespielte Orgelmusik wurde für die Weihnachtszeit unter Verwendung bekannter Weihnachtsmelodien komponiert. Max Regers *Weihnachten* beginnt zwar feierlich – vielleicht spiegelt es die Angst der Welt ohne Christus – aber enthält eine auffallend schöne Musik, die auf *Vom Himmel hoch* baut, im Kontrast zu *Stille Nacht*. Ernst Pepping verwendet ebenfalls *Vom Himmel hoch* in seinen drei Chorälen für kleine Orgel. Die *Variations sur un Noël* (*Variationen über ein Weihnachtslied*) von Marcel Dupré bilden einen jubelnden Schluss dieser Aufnahme, mit einer Serie von zehn Variationen, die auf die alte Hymne *Ave Maris Stella* zurückgeht.

© **William Jewson**

„Ein neuer Elitechor wurde geboren“ konnte man am 10. November 1975 in schwedischen Zeitungen lesen. Die meisten Sänger kamen während ihrer Studentenzeit in Malmö, Lund oder Kopenhagen zum **Kammerchor Malmö**. Das Ensemble hat einen hohen professionellen Standard, u.a. weil die Hälfte der Mitglieder irgendeine Form einer Musikausbildung absolviert hat. Verschiedene ehemalige Mitglieder haben nach ihrer „Schulung“ im Malmö Kammarkör sowohl als Gesangssolisten als auch als Chordirigenten große Erfolge erzielt. Eine große Anzahl von Konzerten, Radioaufnahmen, Fernsehprogrammen und Tournéeen (Skandinavien, Belgien, Deutschland, Schweiz, Tschechoslowakei, England und Israel) sind Beweis harter Arbeit. Bachs *Matthäus-Passion* wird vom Chor traditionsgemäß jeden Karfreitag aufgeführt. Ansonsten ist das Repertoire sehr gemischt – sowohl alte als auch zeitgenössische Musik (mit einer Reihe von Uraufführungen) wird aufgeführt, Kirchenkonzerte wechseln sich mit weltlichen Konzerten ab, teils a cappella, teils mit Orchester. Alle Werke werden vom Text her erarbeitet und gedeutet. Markenzeichen des Chores ist es, die musikalische Dramatik gerade mit Hilfe des Textes deutlich zu machen.

Dan-Olof Stenlund war nur 36 Jahre alt, als ihm die Professur für Chorleitung am „Kongelige Danske Musikkonservatorium“ in Kopenhagen angeboten wurde. An der Musikhochschule Stockholm hatte er sich als Musiklehrer, Organist und Gesangslehrer ausgebildet, sowie Solistenausbildungen in Gesang und Cello absolviert. Durch ein Stipendium konnte er sein Dirigentenstudium bei Leonard Bernstein und bei Sergiu Celibidache vervollständigen. 1975 gründete Dan-Olof Stenlund den Kammerchor Malmö. Kurz darauf wurde ihm auch die Leitung des Chores des Symphonieorchesters Malmö sowie des Kammerchores der Musikhochschule Malmö angeboten. Dan-Olof Stenlund war als Gastdozent an verschiedenen amerikanischen Universitäten tätig. In Europa leitet er Seminare, und seit vielen Jahren ist er einer der führenden und beliebtesten Dirigenten beim großen internationalen Chorfestival Europa Cantat. Dan-Olof Stenlund ist Ehrenmitglied der „Amis de Francis Poulenc“. 1978 wurde er zum Mitglied der Kgl. Schwedischen Musikalischen Akademie und im Jahre 1987 zum Ritter des dänischen Dannebrogens Ordens ernannt.

Hans Fagius, geboren in Norrköping, Schweden, studierte Orgel bei Bengt Berg und bei Prof. Alf Linder an der Stockholmer Musikhochschule. 1974 setzte er seine Studien bei Maurice Duruflé in Paris fort. Bei einigen Gelegenheiten während der Studienzeit gewann er Preise bei internationalen Orgelwettbewerben (Leipzig und Stockholm). Hans Fagius gibt regelmäßig Konzerte in ganz Europa, Australien und Nordamerika. Bei BIS machte er eine große Anzahl Schallplatteneinspielungen, u.a. eine Gesamtaufnahme von Bachs Orgelwerk auf 17 CDs, eine CD mit Werken von Mozart, Symphonien von Widor, einen großen Teil der Orgelkompositionen Saint-Saëns', sowie Aufnahmen mit vierhändigem Orgelrepertoire und Kompositionen für Orgel und Klavier. Seine Einspielung der drei großen Orgelwerke Liszts erhielt 1981 den Grand Prix du Disque Liszt in Budapest. Sein Repertoire konzentriert sich auf Barockmusik und Musik der romantischen Epoche. Nach zahlreichen Jahren als Lehrer an den Musikhochschulen in Stockholm und Göteborg wurde Hans Fagius

1989 zum Professor am Kgl. Dänischen Konservatorium in Kopenhagen ernannt. Er unterrichtet häufig bei Meisterkursen und war öfters Jurymitglied bei internationalen Orgelwettbewerben. 1998 wurde er Mitglied der Kgl. Musikalischen Akademie in Stockholm.

Placé au solstice d'hiver, Noël occupe une place très spéciale au cœur de ces gens qui ont choisi de vivre dans les latitudes scandinaves où les hivers sont longs et sombres. Les célébrations païennes du solstice d'hiver purent facilement être absorbées par des formes chrétiennes quand la nouvelle religion finit par rejoindre le coin le plus nordique de l'Europe. Après les mois où il faisait de plus en plus froid et de plus en plus noir, on sentait monter le besoin refoulé d'un débordement de chaleur et de lumière. Il était donc bien à propos de célébrer la venue de la «Lumière du monde», la naissance du Christ enfant, avec des chœurs et des orgues.

L'industrialisation et, avec elle, l'exode rural, arrivèrent tard en Suède. Jusqu'à assez récemment, la plupart des Suédois vivaient à la campagne ; une population très restreinte était disséminée dans un pays très grand. Les paroisses pouvaient couvrir de vastes régions ; afin d'assister à l'office du dimanche à l'église paroissiale, bien des gens devaient partir de chez eux le samedi et passer la nuit dans une des huttes bâties à cette fin autour de l'église. Quand la pratique était irrégulière par nécessité, il était bien normal de célébrer en grande pompe les fêtes majeures de l'année liturgique. Même dans des districts campagnards, la musique d'église atteignit un niveau élevé et les églises rivalisaient entre elles à qui ferait bâtir l'orgue le plus magnifique. Le premier dimanche de l'Avent était et reste une occasion particulièrement festive dans la vie de l'Eglise de Suède avec sa liturgie richement embellie d'hymnes et de musique d'orgue.

Le programme enregistré ici commence par quelques-unes des hymnes suédoises les plus populaires célébrant l'incarnation prochaine du Verbe fait chair. Il est évident que la Suède faisait partie de la culture allemande. Plusieurs noëls allemands connus apparaissent ici sous des traits suédois. Le programme est imbu d'une joie profonde à la perspective de la venue du Sauveur enfant qui peut éclairer même l'hiver suédois le plus sombre.

La musique d'orgue a acquis une signification particulière dans la liturgie luthérienne, surtout dans le développement du choral pour orgue basé sur un air d'hymne

connue. La musique pour orgue enregistrée ici fut composée pour le temps de Noël et emploie un certain nombre de mélodies de Noël familières. Même si *Weihnachten* (Noël) de Max Reger commence solennellement, reflétant peut-être l'anxiété du monde sans le Christ, l'œuvre présente de la musique d'une beauté frappante basée sur *Vom Himmel hoch* (Du haut du ciel) qui croise *Stille Nacht* (Sainte Nuit). Ernst Pepping se sert également de *Vom Himmel hoch* dans chacun des trois chorals pour petit orgue. Les *Variations Sur un Noël* de Marcel Dupré concluent cet enregistrement dans une joie débordante avec une série de dix variations revenant sur l'ancienne hymne *Ave Maris Stella*.

© William Jewson

Dans les journaux du 10 novembre 1975, on pouvait lire : « Hier soir est né un nouveau chœur d'élite suédois. » La moitié des membres du **Chœur de Chambre de Malmö** ont une certaine formation musicale. L'ensemble a une orientation professionnelle. Certains ex-membres ont eu, après « l'éducation » dans le Chœur de Chambre de Malmö, de très grands succès comme solistes ou comme chefs de chœurs. Des centaines de concerts, une quantité d'enregistrements à la radio et quelques programmes à la télévision sont les preuves du travail du chœur. On peut y ajouter un grand nombre de tournées. La Suède a été traversée plusieurs fois. Bien entendu, le chœur a visité les pays voisins, le Danemark, la Norvège et la Finlande, et il a remporté des succès en Belgique, en Allemagne, en Suisse, en Tchécoslovaquie, en Angleterre et en Israël. La représentation, par le chœur, de la *Passion selon saint Matthieu* de Bach, chaque vendredi saint, est, depuis plusieurs années, une tradition. Le répertoire est très varié. Le chœur chante des chansons anciennes et nouvelles et il exécute beaucoup de créations d'œuvres profanes et sacrées, avec ou sans orchestre. De pouvoir exprimer le drame dans la musique avec l'aide du texte, c'est la signature du chœur.

Dan-Olof Stenlund avait seulement 36 ans quand il prit en charge son professorat de chœur au Conservatoire Royal Danois de la Musique à Copenhague. Au Conservatoire de musique, il a passé les examens de professeur de musique, d'organiste supérieur et de chantre, de pédagogue de chant; il a aussi une formation soliste de chanteur et de violoncelliste. En outre, il a poursuivi, grâce à une bourse, ses études avec Leonard Bernstein à New York et Sergiu Celibidache à Stockholm. En 1975, Dan-Olof Stenlund a fondé le Chœur de Chambre de Malmö. On lui a rapidement proposé la direction du Chœur de l'Orchestre Symphonique de Malmö et du chœur de chambre de l'école supérieure de musique. Dan-Olof Stenlund a été conférencier dans différentes universités américaines. Il dirige en Europe des séminaires pour les chefs de chœurs et les chanteurs et, depuis plusieurs années, il est un des chefs les plus populaires des grands festivals internationaux de chœurs, Europa Cantat. Dan-Olof Stenlund est membre d'honneur de « Les Amis de Francis Poulenc ». En 1978, il devint membre de l'Académie Royale de Musique en Suède et, en 1987, il fut nommé Chevalier de l'ordre du Dannebrog au Danemark.

Hans Fagius, né à Norrköping, a étudié l'orgue avec Bengt Berg, puis au Conservatoire National à Stockholm avec le professeur Alf Linder. En 1974, il poursuit ses études avec Maurice Duruflé à Paris. Il gagna des prix lors de concours internationaux d'orgue (Leipzig et Stockholm). Hans Fagius donne régulièrement des concerts dans toute l'Europe, en Australie et en Amérique du Nord. Il a fait une longue série d'enregistrements sur étiquette BIS, dont l'intégrale des œuvres pour orgue de J. S. Bach sur 17 CDs, un CD d'œuvres de Mozart, des symphonies de Widor, une grande partie des compositions pour orgue de Saint-Saëns ainsi que des enregistrements du répertoire pour orgue à quatre mains et de compositions pour orgue et piano. Son disque des trois grandes œuvres d'orgue de Liszt gagna le Grand Prix du Disque Liszt à Budapest en 1981. Son répertoire est concentré autour de la musique de l'époque baroque et romantique. Après plusieurs années d'enseignement aux Conservatoires

Nationaux de Stockholm et de Gothenbourg, Hans Fagius occupe une chaire de professeur au Conservatoire Royal Danois de Musique à Copenhague en 1989. Il donne souvent des cours de maître et il a fait partie à plusieurs reprises du jury de concours internationaux d'orgue. Il est membre de l'Académie Royale de Musique depuis 1998.

HANS FAGIUS

① Hosianna, Davids son

Hosianna, Davids son!
Välsignad vare Han!
Välsignad Davids son,
som kommer i Herrens namn!
Hosianna i höjden, Hosianna!

② Dotter Sion, fröjda dig

Dotter Sion, fröjda dig!
Jubla högt, Jerusalem!
Se, din konung nalkas dig
till din hjälp och salighet.
Dotter Sion, fröjda dig!
Jubla högt, Jerusalem!
Hosianna Davids son!
Högt välsignad vare han!
Ljus och sanning är hans skänk,
”Gud med oss” hans dyra namn.
Hosianna Davids son!

③ Gör porten hög, gör dörren bred!

Gör porten hög, gör dörren bred!
Din konung stiger till dig ned.
Hosianna i höjden!
Saktmodig, mild han nalkas dig.
Och vill i nåd förbarna sig.
Hosianna i höjden!
Högt lovad var, vår Frälserman!
Allena Du oss hjälpa kan,
Hosianna i höjden!
O kom i våra hjärtan in.
All nöd, all fruktan övervinn!
Hosianna i höjden!

Hosanna, Son of David

Hosanna, Son of David!
Blessed be He!
Blessed be David's son
Who comes in the name of the Lord!
Hosanna in the highest, Hosanna!

Daughter of Sion, Rejoice

Daughter of Sion, rejoice!
Exult, O Jerusalem!
See, your king approaches
To help and to bless you.
Daughter of Sion, rejoice!
Exult, O Jerusalem!
Hosanna, son of David!
Most blessed be he!
He grants us light and truth.
‘God with us’ is his precious name.
Most blessed be he!

Make High the Gates

Make high the gates, make wide the door!
Your king descends to you.
Hosanna in the highest!
Meek and gentle, he approaches you.
And in his grace will have mercy on you.
Hosanna in the highest!
Be praised most highly, our saviour!
You alone can help us.
Hosanna in the highest!
O enter our hearts.
Overcome all need and fear!
Hosanna in the highest.

4 När det lider mot jul

Det strålar en stjärna förunderligt blid,
i öster på himlen hon står.

Hon lyst över världenes oro och strid
i nära tvåtusende år.

När dagen blir mörk och när snön faller vit,
då skrider hon närmre, då kommer hon hit;
och då vet man att snart är det jul.

Och julen är härlig för stora och små,
är glädje och ljuvaste frid,
är klappar och julgran och ringdans också,
är lycka oändligen blid,
är ljus, allas ögon då stråla som bäst
och stjärnorna tindra som mest;
och där ljuset är där är jul, där är jul.

5 Advent

Sions dotter, lyft din panna!
Himmelriket är dig när.
Jubla högt ditt hosianna!
Se, din konung nu är här!
Gud sin son till jorden sänt.
Fröjda dig, det är advent!

Kom med famnen full av palmer,
låt ditt hjärta vidga sig,
kom med sånger, kom med psalmer!
Ärans konung möter dig.
Salighetens dag han tänt.
Fröjda dig, det är advent!

Sions jubel ej kan stanna.
Liksom stora vattens dån
ljuder evigt: Hosanna,
Hosianna Davids Son!

When Christmas is Nigh

A star shines so strangely calm,
High in the eastern sky.
She has shone on the world's anxiety
And strife for near two thousand years.
As the day darkens and the snow falls white,
She glides closer, comes to us here;
Then we know that Christmas is nigh.

And Christmas is glorious for large and small,
A time of joy and peace,
Presents and tree and dances
Happiness, infinitely calm,
Light and everyone's eyes are alight
And the stars twinkle best;
And where the light is, there is Christmas.

Advent

Sion's daughter, lift your face!
Heaven is very close.
Sing a loud hosanna!
See your king is now here!
God has sent his son to earth.
Rejoice for now is advent!

Come with bunches of palms,
Let your heart overflow,
Come with songs, come with psalms!
The king of glory will meet you.
The blissful day has begun.
Rejoice for now is advent!

Sion cannot cease rejoicing.
Like the roar of mighty water
Rings, eternally, Hosanna,
Hosanna to the Son of David.

Sådan fröjd ej världen känt.
Fröjda dig, det är advent!
Advent!

6 Den Heliga natten

Stilla natt, heliga natt!
Världen all slumrar still.
Ensamt vakar det heliga par.
Hulda barnet med ljuvligt namn
slumrar i moderlig famn.

Stilla natt, heliga natt!
Änglars bud, himlaljud,
du för herdarna kungjort en gång,
ännu ljuder den himmelska sång:
Frälsaren kommen nu är.

7 På krubbans strå

På krubbans strå man lade dig,
o Jesu, himlens förste.
Och människor ej kände dig,
fastän Du är den störste.
Du bådades av stjärnors gång,
Du prisades av änglars sång.
För världen var Du ringa.

8 Världens Frälsare, kom här

Världens Frälsare, kom här.
Rena jungfrun moder är,
ty en börd så underlig,
Herre Jesu, hövdes dig.

Such joy the world has never known.
Rejoice for now is advent!
Advent!

The Holy Night

Silent night, holy night!
All the world is asleep.
Alone the holy pair keeps watch.
The fair child with its lovely name
Sleeps in a motherly embrace.

Silent night, holy night!
Message of angels, heavenly sounds,
You once made known to the shepherds,
Still the heavenly song resounds:
The saviour has come.

In the Cradle Straw

In the cradle straw you were laid,
Oh Jesus, prince of heaven.
And man did not know you,
Though you were greatest of all.
You were announced by the course of the stars,
You were praised by heavenly song.
For the world you were insignificant.

Come, Saviour of the World

Come, saviour of the world.
Your mother is a pure virgin,
For such a strange birth,
Lord Jesus, was granted you.

Nådens under här vi sett,
Av Guds Ande är det skett:
Ordet, utav Fadern fött,
har i tiden blivit kött.

Pris ske Gud i himmelshöjd!
Bäre jorden frid och fröjd,
och hans vilja med hans ord
kring all världen blive spord.

9 Nu stige jublets ton

Nu stige jublets ton
upp till Guds himmels tron.
Du vår fröjd den blida
är lagd i krubbans ro.
Som solen lyser vida,
Ditt lov på jord skall bo.
Du är A och O.

Du Davids telning skön,
mig med din kärlek krön!
Helga själ och sinne!
Du barn av Guds behag,
i Dig min del jag finne!
Mitt hjärtas kärlek tag!
Mig till himlen drag.

10 Ära vare Gud i höjden

Ära vare Gud i höjden
och frid på jorden.
Människorna en god vilja!

We have seen the miracle of grace,
Granted by the spirit of God:
The word, born of the Father,
Has in time become flesh.

Praise to God in the heavens.
Let the earth bring forth peace and joy,
And his will with his word
Be sought all round the earth.

Let The Sound of Joy Arise

Let the sound of joy arise
To God's heavenly throne.
You our modest joy
Are laid in the calm of the cradle.
As the sun shines wide around
Your praise shall dwell on earth.
You are A and O.

You fairest son of David
Crown me with your love!
Heal my soul and mind!
You child of God's pleasure,
I find my place in you!
Accept the love of my heart!
Draw me to heaven.

Glory to God in the Highest

Glory to God in the highest
And peace on earth.
Good will to all people!

[11] Var kristtrogen fröjde sig

Var kristtrogen fröjde sig

utav hjärtat innerlig!

Gud är oss misskundelig.

Han är oss när,

hans härlighet vi sågo.

Här vi sporde,

det kungjorde Gabriel.

Eja! Eja!

Guds ord är nu vordet kött:

Av en jungfru är det fött.

Halleluja!

Oss är född Förlössaren,

Förbarmaren i Israel.

Gud blev man;

själv Herren, han

blev här en träl.

Ljuvlig hamn är oss hans namn: Immanuel!

Han oss bjuder frid och fröjd och evigt väl.

Sion, nu med själ och röst

lova Gud, din enda tröst,

som dig haver återlöst!

Han är oss när...

[12] Det är en ros utsprungen (kanon)

Det är en ros utsprungen

av Jesse rot och stam.

Av fädren ren besjungen,

den står i tiden fram.

Christians Rejoice

Christians rejoice

From your innermost heart!

God is merciful to us.

He is near to us,

We have seen his glory

Here we sought

What Gabriel had announced.

Eia. Eia.

The word of God has become flesh:

It is born of a virgin.

Alleluia.

Unto us is born a saviour,

A saviour in Israel.

God became man;

The Lord himself

Became a slave.

For us his name is a wondrous harbour: Emanuel!

He offers us peace and joy and life for ever.

Sion, now with soul and voice,

Praise to God, your only comfort,

That has redeemed you!

He is close to us...

A Rose is in Bloom

A rose is in bloom

From the root and stem of Jesse.

Announced by the fathers

It stands for all time.

Det är en ros utsprung

Det är en ros utsprung
av Jesse rot och stam.
Av fädren ren besjungen,
den står i tiden fram,
en blomma skär och blid,
mitt i den kalla vinter,
i midnatts mörka tid.

Om denna ros allena
ljöd förr Jesaje ord,
att född av jungfrun rena
han frälsa skall vår jord.
Av Herrens nåd och makt
oss detta under skedde,
som oss profeten sagt.

Den spåda rosen fina,
som doftar salighet,
i mörkret månne skina,
besegra dunkelhet.
Sann Gud och mänska sann,
oss arma människor frälsa
från synd och död han kan.

13 Av himlens höjd oss kommet är

Av himlens höjd oss kommet är
ett bud, som frid till jorden bär:
”Stor fröjd I skolen höra få,
det eder grant bör akta på.

Ett barn är fött på denna dag,
så var Guds nåd och välbehag.
Det föddes av en jungfru skär.
Kristus, Guds Son, det barnet är.

A Rose is in Bloom

A rose is in bloom
From the root and stem of Jesse.
Announced by the fathers
It stands for all time,
A pink and modest bloom,
Midst the cold winter
In midnight's dark hour.

Of this rose alone
Spoke Isaiah's words
That born of a pure virgin
He would save our earth
By the Lord's grace and might
This miracle was performed
As the prophets foretold.

This delicate rose
This scent of blessedness,
Might shine in the darkness
Overcome the gloom.
Very God and very man,
Can save miserable people
From sin and death.

Come To Us From Highest Heaven

Come to us from highest heaven
A message, bringing peace to earth:
‘Great joy you shall hear
That you should carefully attend to.

A child is born on this day,
Such was God's grace and delight.
It was born of a pure virgin.
Christ, the Son of God is the child.

Så märken nu det tecknet rätt,
I skolen finna vägen lätt:
I krubban är det barnet lagt,
som har all världen i sin makt”.

Ty må envar nu vara glad
och gå med herdarna åstad
att se vad Gud har oss beskärt
och med sin ende Son förärt.

Välkommen var, o Herre kär!
En gäst när oss du vorden är.
I fattigdom för mänskors skuld
du kom, och Gud är oss nu huld.

Ära ske Gud uppå sin tron,
som oss har skänkt sin ende Son.
Nu mänskors röst och änglars kor
lovsjunge den i höjden bor.

[14] Förunderligt och märkligt

Förunderligt och märkligt,
omöjligt att förstå,
men dock så ljust och verkligt,
och ljuvt att tänka på:
Inunder öppen himmel
på bädd av strå och blad
du finner, Herre Jesu,
din första vilostad.

En fågel har sitt näste,
sin kula varg och lo,
var blomma har ett fäste,
var humla har ett bo,
men fursten i Guds rike,
det levande Guds ord,
får bli en hemlös’ like
sin första natt på jord.

So follow the sign correctly
And you will find the path is easy:
The child is laid in a manger
And has the whole world is his grasp.’

For may everyone now be glad
And follow the shepherds thence
To see what God has given us,
Who has granted us his only son.

Welcome dear Lord!
You have become our guest.
In poverty for the sake of mankind
You came, and God is most kind to us.

Glory to God upon his throne,
Who has sent us his only son.
Now let the voice of men and angel choirs
Sing praises to God on high.

Wonderfully Strange

Wonderfully strange,
Impossible to understand,
Yet so bright and real,
So delightful to contemplate.
Beneath the open sky
On a bed of straw and leaves
You find, Lord Jesus,
Your first resting place.

A bird has its nest,
Wolf and lynx their lairs,
Every flower has its place,
Every bumblebee its nest,
But the prince of God’s kingdom,
The living word of God,
Is like a homeless person
His first night on earth.

Men kom! Jag vill upplåta
mitt hjärta, själ och sinn'
och bedja, sucka, gråta:
Kom, Jesu, till mig in!
Här är din egen hydda,
du köpt den dyrt åt dig;
mitt hjärta skall dig skydda –
ack giv mig jul med dig!

Tre Gammalböhmiska julvisor

15 I. Jord och himmel, fröjden er

Jord och himmel, fröjden er,
Halleluja!
Gud i dag sin Son oss ger,
Halleluja!
Oss till frälsning vorden,
är han sänd till jorden.

Se, den skönsta blomster vår,
Halleluja!
Spirar upp i Jesu spår,
Halleluja!
Oss till frälsning vorden,
är han sänd till jorden.

Allt är honom underlagt,
Halleluja!
Kraft och seger han oss bragt,
Halleluja!
Oss till frälsning vorden,
är han sänd till jorden.

But come! I will give
My heart and soul and mind
And pray, sigh and weep:
Come into me Jesus!
Here is your own shelter
Which you paid for so dearly;
My heart shall protect you –
Oh, give me Christmas with you!

Three Old Bohemian Carols

I. Earth and Heaven, Rejoice

Earth and heaven, rejoice,
Alleluia!
God gives us his son today,
Alleluia!
For our salvation
He is sent to earth.

See, our loveliest flower,
Alleluia!
Grows up in Jesus' footsteps,
Alleluia!
For our salvation
He is sent to earth.

Everything is subject to him
Alleluia!
Might and victory he has brought us,
Alleluia!
For our salvation
He is sent to earth.

[16] II. Kommen I herdar, det under att se

Kommen I herdar, det under att se,
som i sin nåd Herren Gud låter ske.
Kristus är född all världen att frälsa,
kommen, allt folk, Guds son till att hälsa.
Frukten er ej!

Låtom oss skåda i Betlehems stall,
vad oss förkunnat, det himmelska skall.
Prisom då Herren, gamla och unga,
med fromma röster låtom oss sjunga:
Halleluja!

Hören, av änglar från himmelens höjd
Betlehem varder förkunnad stor fröjd.
Tvedräkt ej mera människor må skilja,
frid nu må råda och en god vilja.
Pris vare Gud!

[17] III. Må Herren Gud vi lova

Må Herren Gud vi lova
för denna dag av fröjd.
Och för den skänk från ovan,
vari hans nåd är röjd.
Som det oss lovat är,
nu ett barn oss hjälp beskär;
att från synden oss förlossa
hjälten kommen är.
Hell dig, vår frälserman;
du allena segra kan.
Dig fött till världen är
en jungfru, ren och skär.
Ja, var tunga
må lovsjunga
Herrens nåd förvisst.

II. Come Ye Shepherds, the Wonder to See

Come ye shepherds, the wonder to see,
That God in His mercy causes to be.
Christ is born to save the world.
Come all peoples to pay homage.
Fear not!

Let us view in Bethlehem's stable,
What has been promised, hear the heavenly choir.
Praise the Lord, then, young and old,
With pious voices let us sing,
Alleluia!

Listen, from the angelic hosts
Great joy is proclaimed in Bethlehem.
Division shall no more sunder mankind,
Peace may reign and goodwill too.
Praise be to God!

III. May We Praise God

May we praise God
For this day of rejoicing.
And for the gift from above
Which declares his grace.
As has been promised us,
A child is our help;
To free us from sin
The hero has come.
Hail our saviour;
You alone can conquer.
You are born to the world
By a virgin most pure.
Let every tongue
Sing praises
To the Lord's grace.

Ty till jorden,
hören orden!
kommit Jesus Krist.
Prisom Herran
när och fjärran,
jordens alla skilda folk.
Stjärnan tändes,
frälsarn sändes,
sanningens och fridens tolk.
Gudasände, hell!
Du hjälte, stor och härlig.
Välkommen, Jesu Krist!

For to the earth
Belong the words!
Christ has come.
Praise the Lord
Both far and near
All the peoples of the earth.
The star was lit,
The saviour was sent,
Prince of truth and peace.
God's emissary, hail!
You great and wonderful hero.
Welcome Jesus Christ!

Malmö Kammarkör

Soprano

Gun-Lis Ardevall-Lundqvist
Trine Bølling
Ann-Charlotte Carlén
Irène Davidsson
Ragnhild Kjöllersström
Birgitta Roslund
Annette Skoog-Jensen
Anna-Lena Tideman
Agneta Weber-Sjöholm

Tenor

Ingvar Andersson
Roland Eriksson
Tomas Jennbert
Johan Johansson
Lawrence Johnsson
Philip Olsson
Stig-Lennart Sjöberg

Alto

Lena Björk
Birgitta Fagerström
Christina Hedicke
Christina Ivarsson
Ingrid Larsson
Boel Lindström
Kerstin Lundin
Kerstin Skoog

Bass

Torben Ellegård-Fredriksen
Gergely Erdős
Sigvald Goffeng
Robert Hallberg
Thomas Lakocinski
Göran Levin
Lars Magnusson
Göran Olsson
Sverker Zadig

The Organ of Härnösand Cathedral, Sweden

The organ was built in 1975 by Bruno Christensen & Sons, Tinglev (Denmark). The voicing was carried out by Jan Ryde. The façade, dating from 1731, is the work of Johan Niklas Cahman. It contains three speaking principals.

Huvudverk (II)

Gedaktpommer 16'
Principal 8' (1731)
Viola di Gamba 8'
Spetsflöjt 8'
Oktav 4'
Traversflöjt 4'
Kvint 2 2/3'
Oktav 2'
Ters 1 3/5'
Mixtur 6-8 kor
Trumpet 8'

Svällverk (III)

Borduna 16'
Flûte harm. 8'
Rörflöjt 8'
Fugara 8'
Voix céleste 8'
Principal 4'
Blockflöjt 4' (täckt)
Spetskvint 2 2/3'
Waldflöjt 2'
Ters 1 3/5'
Mixtur 5 kor
Fagott 16'
Trompete harm. 8'
Oboe 8'
Tremulant

Ryggpositiv (I)

Gedackt 8'
Salicional 8'
Prestant 4' (1731)
Rörflöjt 4'
Gemshorn 2'
Nasat 1 1/3'
Sesquialtera 2 kor
Scharf 4 kor
Dulcian 16'
Krumhorn 8'
Tremulant

Pedalverk

Principal 16'
Subbas 16 '
Ekobas 16' (transm.)
Kvint 10 2/3'
Oktav 8' (1731)
Gedackt 8'
Koralbas 4'
Nachthorn 2'
Rauschbas 6 kor
Kontrafagott 32'
Basun 16'
Bombard 16'
Trumpet 8'
Zinka 4'

Bröstverk (IV)

Rörgedackt 8'
Kvintadena 8'
Gedacktflojt 4'
Principal 2'
Sifflojt 1'
Cymbel 3 kor
Vox humana 8'
Tremulant

Recit-verk (IV)

Cornet 5 kor

Koppel

I—II
III—II
IV—II
I—P
II—P
III—P
IV—P

Komb. mm.

8 setzerkomb.
Tutti
Balanstramp Sv III
Balanstramp Sv IV
Registerv.

RECORDING DATA

Tracks 1–17: Recorded in August 1980 at St Michael's Church, Malmö, Sweden

Tracks 18–20: Recorded in January 1979 at Härnösand Cathedral, Sweden

Recording producer, sound engineer and editing: Robert von Bahr

Equipment: 2 Sennheiser MKH 105 microphones; Revox A-77 tape recorder (15 i.p.s.); Agfa PEM 468 tape, no Dolby

CD transfer: Siegbert Ernst

Executive producer: Robert von Bahr

BOOKLET AND GRAPHIC DESIGN

Cover text: © William Jewson

Translations: Per Skans (Swedish & German); Arlette Lemieux-Chené (French)

Front cover photograph: © Hans Fagius

Photo of the Malmö Chamber Choir: © Tomas Jennbert

Typesetting, lay-out: Andrew Barnett

BIS recordings can be ordered from our distributors worldwide.

If we have no representation in your country, please contact:

BIS Records AB, Stationsvägen 20, SE-184 50 Åkersberga, Sweden

Tel.: +46 8 544 102 30

info@bis.se www.bis.se

BIS-177 © 1979 & 1980; © 1993, BIS Records AB, Åkersberga.

Malmö Chamber Choir / Dan-Olof Stenlund